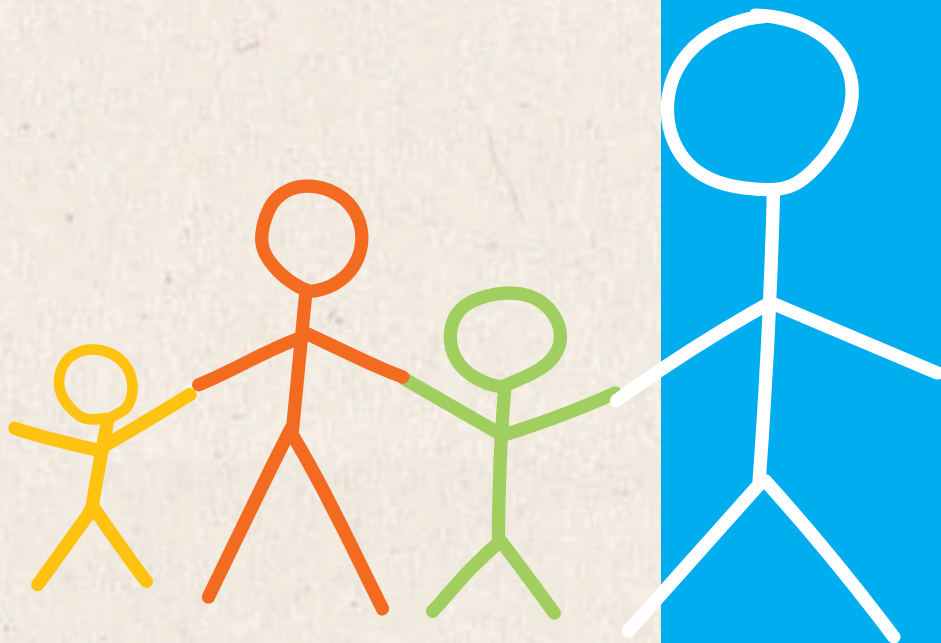

СІМЕЙНІ ФОРМИ ВИХОВАННЯ

усиновлення

опіка та піклування

прийомні сім'ї, дитячі будинки сімейного типу

Кожна дитина має право жити в турботливій сім'ї

Близько ста тисяч українських дітей виховують в інтернатах.

Це негативно впливає на їхній розвиток і соціалізацію.

Усиновлення, опіка/піклування, прийомні сім'ї, дитячі будинки сімейного типу – сімейні форми виховання, які вберігають дитину від інституцій і оточують її родинною атмосферою.

Усиновлення —

це прийняття дитини в сім'ю на правах рідної.
Усиновлювачі стають повноправними батьками дитини.

Фінансова підтримка з боку держави

При усиновленні держава надає таку ж грошову допомогу, як і при народженні дитини.

Усиновлювачем може стати:

- дієздатна особа, якій виповнився двадцять один рік. За винятком, коли усиновлювач — родич дитини;
- особа, що на п'ятнадцять років і більше старша за дитину, яку хоче усиновити. Якщо усиновлюють особу повнолітню, то мінімальна різниця у віці має бути вісімнадцять років;
- за рішенням суду усиновити дитину можуть особи, які не перебувають у шлюбі, — але живуть разом, — і хтось із них є батьком чи матір'ю цієї дитини;
- один чоловік або одна жінка: якщо дитина має лише матір або лише батька, яких через усиновлення позбавили батьківських прав;
- за рішенням суду усиновити одну і ту ж дитину можуть особи, які не перебувають у шлюбі, але живуть однією сім'єю.

Важливо:

усиновити можна будь-яку кількість дітей;

усиновлювачами не можуть бути особи однієї статі;

особи, які не перебувають у шлюбі між собою, не можуть усиновити одну і ту саму дитину (або можуть лише за рішенням суду).

Особа, яка має переважне перед іншими право на усиновлення дитини:

- громадянин України;
- в сім'ї якої виховується дитина;
- чоловік матері, дружина батька дитини, яка усиновлюється;
- яка усиновлює кількох дітей, що є братами, сестрами;
- родич дитини.

Крім осіб, зазначених вище, переважне право на усиновлення дитини має подружжя.

Щоб усиновити дитину, треба:

1. Звернутися до служби у справах дітей за місцем проживання:
 - проконсультуватися з фахівцем;
 - подати документи на усиновлення.

2. Стати на облік кандидатів в усиновлювачі:

- подати заяву (протягом 10 робочих днів працівник служби у справах дітей вивчить документи, огляне житлово-побутові умови кандидата, складе акт і напише висновок);
- пройти співбесіду.

3. Завершити навчання на кандидата в усиновлювачі.

4. Отримати документи:

- висновок про можливість бути усиновлювачем, яка видається центром соціальних служб;
- анкети з обліковим номером, яка видається службою у справах дітей.

5. Звернутися за інформацією про дітей, які можуть бути усиновлені:

- до служби у справах дітей;
- у департамент захисту прав дітей та усиновлення Міністерства соціальної політики України.

6. Отримати відомості про дитину:

- фотографія;
- її стан здоров'я;
- її фізичний і розумовий розвиток;
- чи є в неї брати/сестри.

7. Отримати направлення до служби у справах дітей, щоб організувати знайомство з дитиною. Його видає відділ національного усиновлення департаменту захисту прав дітей та усиновлення Міністерства соціальної політики України.

8. Познайомитися з дитиною:

- зустрітися з нею;
 - отримати про неї більше інформації.
-

9. Прийняти рішення про усиновлення:

- написати заяву в службу у справах дітей за місцем перебування дитини.

10. Отримати висновок служби у справах дітей:

- разом з іншими документами цей висновок треба принести до суду.

11. Отримати від суду позитивне рішення про усиновлення.

12. Взяти дитину в сім'ю.

Перелік документів для усиновлення:

- копія паспорта громадянина України або іншого документа, що посвідчує особу;
- довідка про заробітну плату за останні шість місяців або копія декларації про доходи за попередній календарний рік, засвідчена органами ДФС;
- якщо усиновлювачі — сімейна пара, довідку або копію декларації може подати хтось із подружжя, хто має постійний дохід;
- копія свідоцтва про шлюб, укладений в органах реєстрації актів цивільного стану, якщо заявники перебувають у шлюбі;
- висновок про стан здоров'я кожного заявника;
- засвідчена нотаріально письмова згода другого з подружжя на усиновлення дитини (у разі усиновлення дитини кимось із пари);
- довідка про наявність чи відсутність судимості для кожного заявника, видана територіальним центром із надання сервісних послуг МВС;
- копія документа, що підтверджує право власності або користування житловим приміщенням.

Опіка/піклування над дитиною — це форми виховання, завдяки яким опікун/піклувальник приймає в сім'ю дитину і стає її законним представником тільки до повноліття чи до завершення навчання.

На відміну від усиновлювача, опікун/піклувальник звітує органам опіки про витрати на дитину і використання її майна.

Чим опіка відрізняється від піклування?

Опікуються дитиною, яка не досягла 14 років. Піклуються про дитину, віком від 14 до 18 років. Але як опікун, так і піклувальник – законні представники інтересів дитини. Вони відповідальні за її життя, здоров'я, фізичний і психічний розвиток.

Фінансова підтримка з боку держави

Держава щомісячно виділяє 2,5 прожиткових мінімумів на кожну дитину, а на дитину з інвалідністю – 3,5 прожиткових мінімумів.

Щоб взяти дитину під опіку/піклування, треба:

1. Звернутися до служби у справах дітей за місцем проживання:
 - проконсультуватися з фахівцем;
 - подати пакет документів.
2. Стати на облік кандидатів в опікуни та піклувальники:
 - подати заяву (протягом 10 робочих днів працівник служби у справах дітей вивчить документи, огляне житлово-побутові умови кандидата, складе акт і напише висновок);
 - пройти співбесіду.
3. Завершити навчання на кандидата в опікуни та піклувальники:
 - навчання проводять в обласному центрі соціальних служб;
 - отримати рекомендації та довідку про успішне навчання.
4. Отримати рішення про взяття дитини під опіку:
 - органу опіки та піклування;
 - суду;
5. Взяти дитину в сім'ю.

Перелік документів для опіки/піклування:

- заява;
- копія паспорта;
- довідка про доходи за останні шість місяців або копія декларації про доходи, засвідчена в установленому порядку;
- документ, що підтверджує право власності або користування житловим приміщенням;
- копія свідоцтва про шлюб (для осіб, які перебувають у шлюбі);
- довідка про проходження курсу навчання з виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;
- рекомендація центру соціальних служб щодо включення кандидатів до єдиного банку даних;
- висновок про стан здоров'я заявника;
- довідка від нарколога та психіатра для осіб, які проживають разом із заявниками;
- довідка про наявність чи відсутність судимості для кожного заявника, видана органами внутрішніх справ за місцем проживання заявника;
- письмова згода всіх повнолітніх членів сім'ї, що проживають разом із заявником. Засвідчити її нотаріально або написати власноруч у присутності посадової особи, яка приймає документ. Зазначити на заяві дату, а також прізвище, ім'я, по батькові, підпис посадової особи.

Дитячий будинок сімейного типу (ДБСТ) —

це окрема сім'я або особа, що не перебуває у шлюбі (батьки-вихователі), що взяла на виховання та спільне проживання не менш як п'ять дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування (вихованців). Водночас загальна кількість дітей, включно з рідними, у такій сім'ї не може перевищувати десяти осіб.

Прийомна сім'я (ПС) —

це сім'я або окрема особа, що не перебуває у шлюбі (прийомні батьки), яка добровільно взяла на виховання та спільне проживання від однієї дитини до чотирьох прийомних дітей.

Фінансова підтримка з боку держави

Держава щомісячно виділяє 2,5 прожиткових мінімумів на кожну дитину, а на дитину з інвалідністю – 3,5 прожиткових мінімумів.

Батьками-вихователями/прийомними батьками можуть стати:

- повнолітні та працездатні особи, які перебувають у шлюбі;
- окремі повнолітні та працездатні особи, які в шлюбі не перебувають.

Чому важливо враховувати вік батьків-вихователів/прийомних батьків і дітей?

Батьки-вихователі/прийомні батьки мають забезпечити всі потреби й інтереси дитини до її повноліття. Тому необхідно, щоб вихованці досягли вісімнадцяти років до того, як батьки стануть пенсіонерами. Якщо один із батьків-вихователів/прийомних батьків досяг пенсійного віку, то час перебування у них дітей визначається за віком молодшого з батьків.

Який дохід має бути в осіб, що хочуть створити будинок сімейного типу/прийомну сім'ю?

Дохід має бути не меншим за розмір прожиткового мінімуму, встановленого законом для відповідних соціальних і демографічних груп населення.

Обов'язкові побутові умови, щоб взяти прийомних дітей:

- належний стан житлового приміщення;
- визначені житлові площі;
- належний санітарний стан;
- є необхідні меблі, побутова техніка й інші товари тривалого споживання;
- є всі умови для проживання, виховання та розвитку дитини.

Щоб створити дитячий будинок сімейного типу або прийомну сім'ю, треба:

- 1.** Звернутися до служби у справах дітей за місцем проживання:
 - проконсультуватися з фахівцем;
 - пройти співбесіду;
 - подати пакет документів.
- 2.** Скласти акт обстеження житлово-побутових умов:
 - спеціаліст центру соціальних служб складає акт обстеження житлово-побутових умов.
- 3.** Пройти навчання з виховання дітей:
 - навчання проводять в обласному центрі соціальних служб.
- 4.** Стати на облік у кандидати:
 - пройти курс навчання;
 - отримати довідку про навчання;
 - отримати рекомендацію центру соціальних служб щодо включення у кандидати в єдиний банк даних.
- 5.** Отримати рішення про створення ДБСТ, ПС.
- 6.** Стати на облік батьків-вихователів, прийомних батьків у службі у справах дітей за місцем проживання та отримати направлення на знайомство і встановлення контакту з дитиною.
- 7.** Отримати рішення про влаштування конкретної дитини у ДБСТ.

Перелік документів для прийомних батьків та батьків-вихователів:

- заява (від подружжя приймається спільна заява, підписана чоловіком і дружиною);
- довідка про доходи за останні шість місяців або копія декларації про доходи, засвідчена в установленому порядку;
- документ, що підтверджує право власності або користування житловим приміщенням;
- довідка про склад сім'ї;
- копія свідоцтва про шлюб (для осіб, які перебувають у шлюбі);
- довідка про проходження курсу навчання з виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування та рекомендація центру соціальних служб щодо включення до єдиного банку даних кандидатів (видається після проходження навчання);
- копія паспорта;
- висновок про стан здоров'я;
- довідка від нарколога та психіатра;
- довідка про відсутність судимості;
- письмова згода всіх повнолітніх членів сім'ї, що проживають разом із заявником. Засвідчити її нотаріально або написати власноруч у присутності посадової особи, яка приймає документ. Зазначити на заяві дату, а також прізвище, ім'я, по батькові, підпис посадової особи.

Прийомні сім'ї, дитячі будинки сімейного типу

**За детальною інформацією звертайтеся
до місцевого центру соціальних послуг**

